

Kaj skriva jama pod železniško postajo?

Borivoj Ladišić

Že davnega leta 1979 sem obiskal Jamo pod železniško postajo v Novem mestu, znova pa pred nekaj leti. Jama se odpira v vznožju skalne stene ob sprehajališču ob Krki, na platoju nad jamo je železniška postaja v Bršljinu. Ima dva vhoda, večji je naraven, manjši pa je umetno razširjeni rov. Vhodni rov nedvoumno kaže, da je jama delo tekoče vode. Ima izrazito eforacijsko obliko, v bočnih stenah so dobro vidne erozijske police, v stropu pa inicialni kanal, ki je nižje še gravitacijsko razširjen. Rov kolenasto zavije in se razširi v manjšo dvorano. Prvotna oblika rova se postopoma izgubi, v nadaljevanju je umetno razširjen in štirioglatega prereza. Na površje pripelje v isti steni in približno 20 metrov stran od večjega vhoda. Na oba vhoda so bile postavljene železne rešetke. V večjem so bile odstranjene, na drugem vhodu pa so ohranjene.

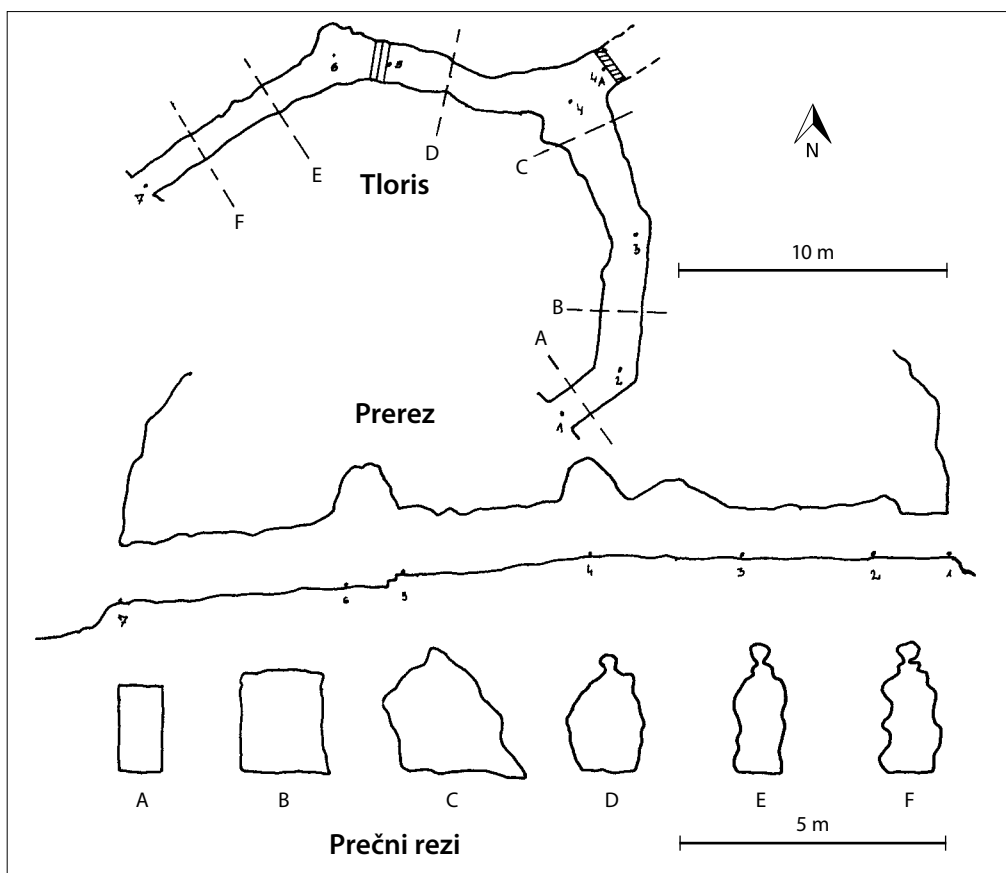
Sredi jame naj bi se domnevno odcepil prostran rov, ki pa je zabetoniran. Betonski zid je visok dobre 3 metre in širok 1,5 metre. V spodnjem delu je puščena manjša luknja, skozi katero se sicer ne vidi nič, le to, da je debelina pregrade kakih 0,5 metra. Namen te luknje ni pojasnjen, mogoče je bila pripravljena za odtok morebitne visoke vode. Pod betonsko pregrado zija v ilovnatih tleh kakih 20 centimetrov velika odprtina. Tudi tu ne moremo videti nič, razen precej ilovice, s katero je za pregrado rov verjetno nekoliko nasut.

Luknja v betonski pregradi. FOTO BORIVOJ LADIŠIĆ

Snemanje s kamero. FOTO BORIVOJ LADIŠIĆ

Kaj torej skriva jama za betonsko pregrado? Je za njo res rov? Če je to res, po dimenzijah pregrade sklepamo, da je vsaj v začetnem delu solidnih dimenzij. In zakaj je bil rov zabetoniran? Jama je služila kot zaklonišče, v ta namen je bila pripravljena pred in med drugo svetovno vojno ali takoj po njej.

Po enem letu sva se s Tomom odločila, da poskusiva narediti večjo odprtino v pregradi, a je bil beton za naše orodje pretrd oreh. Vseeno nam je uspelo narediti 0,25 metra široko luknjo, a sva onstran pregrade videla le nametano kamenje. Nekoliko pozneje sem v spremstvu dveh uradnih oseb jamo ponovno obiskal. Poskusili smo s kamero pregledati prostor za betonsko pregrado, v kateri je bilo poleg Tomove še nekaj manjših lukenj. Pri vsaki luknji se je kamera prebila skozi kamenje do slabih 2 metrov oddaljene ilovnate stene. Predvidevali smo, da so ob betoniranju pregrade istočasno nalagali kamne z druge strani ter tako zapolnili manjši prostor za pregrado. Sondo s kamero smo potisnili skozi odprtino pri tleh, potem skozi luknje v višini 1 metra, 1,5 metra ter 2 metra. Povsod je bil rezultat enak: za nametanimi kamni je bila ilovnata stena, nikjer nismo opazili nadaljevanja ali karkoli drugega kot kamen. Kljub našim ugotovitvam je ostalo vprašanje, ali se za pregrado jama ne nadaljuje in zakaj je bilo potrebno njeno zaprtje?